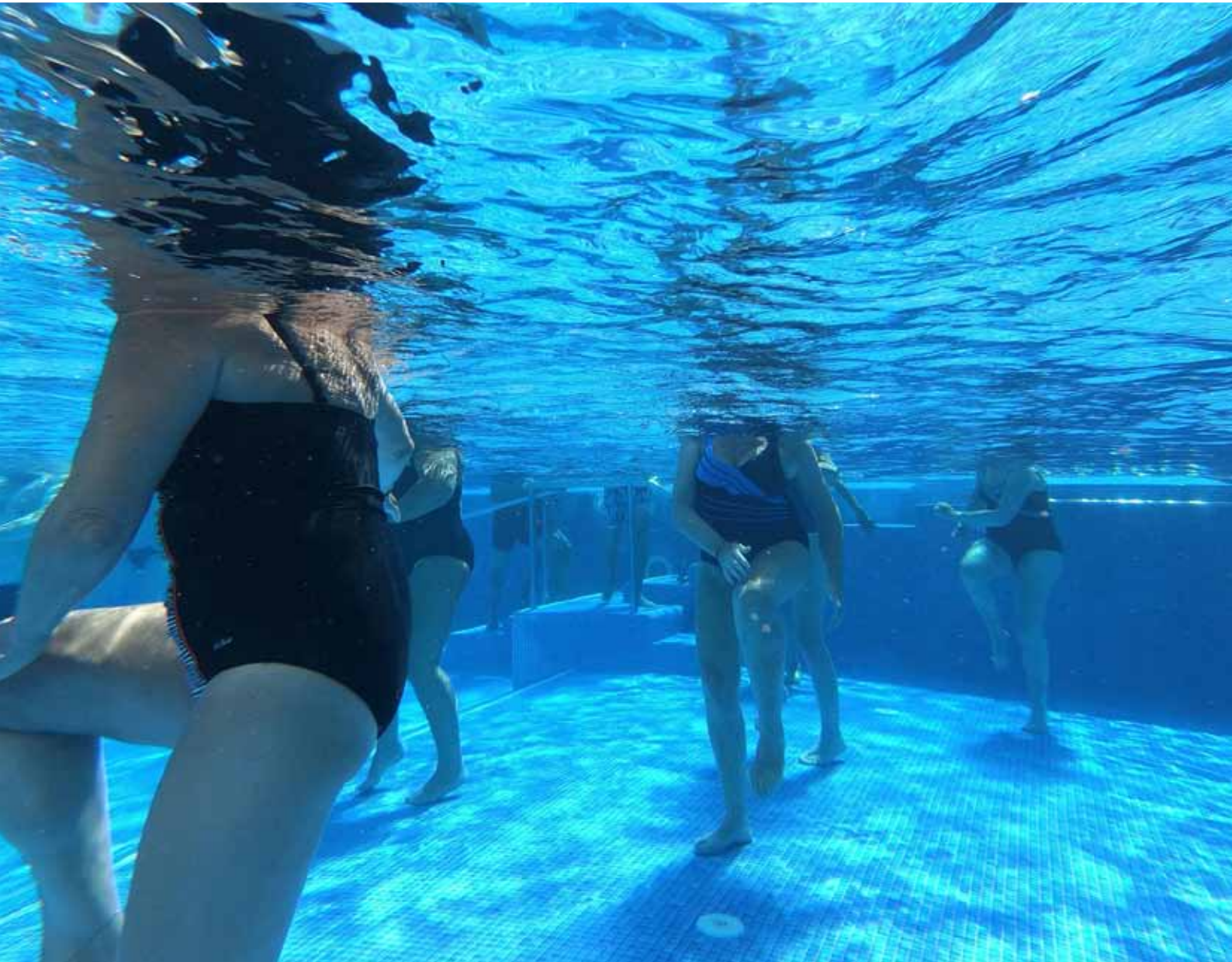

Polio

Nr. 2 2019 32. årgang • Tidsskrift for Landsforeningen for Polioskadde (LFPS)

Minneord over Bjørn Hansen,

28.10.1946-15.10.2019

Det er med stor sorg vi har mottatt budskapet om at Bjørn Hansen døde 15.oktober. Bjørn var en pioner når det gjaldt å sloss for funksjonshemmedes rettigheter, og han har satt dype spor etter seg.

Bjørn ble født i Bergen, og fikk polio som 2-åring. Han vokste opp i en familie med to søstre og hadde en aktiv og fin barndom. Han var barn av 68-årsgenerasjonen, utdannet seg ved Universitetet i Bergen og studerte bla sosiologi, et fag som ga gode verktøy for å analysere samfunnsspørsmål, inkludert diskriminering og marginalisering. Han fant sin kjære Ellen i 1984, og ble pappa til Andreas i 1990. Han hadde flere arbeidsforhold bl.a.som sosialsjef i Finmark,konsulent i Barne- og Familiedepartementet, Forsøksrådet for skoleverket, og Teleskolen i Oslo, hvor han var rektor, før han på 90-tallet ble uføretrygdet og kunne engasjere seg 100% i kampen for likestilling for funksjonshemmede. Her hadde han en markant stemme i det offentlige rom og skapte respekt for funksjonshemmede som samfunnsbidragsytere, og bidro til å utvikle den kollektive bevissthet både for polioskadde og andre grupper av funksjonshemmede. Han hadde flere ledende verv, han satt i styret til Oslo Poliolag, i styret i LFPS, i Rådet for funksjonshemmede i Oslo og han var også Regionsleder for Norges Handikapforbund en periode.

Bjørn snakket høyt og klart på vegne av andre, men var mer beskjeden når det gjaldt seg selv. Han hadde en sterk psyke, var resiliert og tilpasningsdyktig, hvor humoren hadde en fremtredende plass. Han hadde en begeistring, smittende latter.

Bjørn hadde store helseutfordringer de siste årene som utgjorde betydelige påkjenninger for han og hans nærmeste. I desember -18 flyttet han til Cathinka Guldbergs sykehjem. Der trivdes han godt, la planer for hvordan han skulle oppgradere hytta ved Molde, omga seg med bøker og beholdt sitt sterke samfunnsengasjement. I tillegg var Bjørn et kjærlig menneske ovenfor de ha var glad i, og evnet å gi uttrykk for det.

Det var en stor gjensidig glede for Anne-Kristine og Bjørn når hun høsten 2019 besøkte han regelmessig og de i fred og ro kunne sitte sammen og reflektere både over Bjørns rike liv og gjøremål og samfunnsspørsmål. Det er et stort savn at dialogen har opphørt.

Vi er veldig mange som er takknemlige for å ha kjent Bjørn, både personlig og som en barrikadestormer mot urettferdighet. Et fullsatt kapell i hans begravelse på Cathinka Guldbergs hjem 25.10 hedret et betydningsfullt menneske.

Vi lyser fred over Bjørns minne.

Geir Strømsholm, leder i LFPS,

Phuoc Tan Le, leder i Oslo Poliolag,

Anne-Kristine Schanke, medlem av Fagrådet i LFPS

Norges Handikapforbund, Oslo skrev på Facebook: Det er med stor sorg vi har mottatt budskapet om a

t vår tidligere regionsleder Bjørn Hansen har gått bort. Bjørn var en unik forkjemper for likestilling av funksjonshemmede. Hans engasjement og ståpåvilje vil alltid bli husket. Bjørn ga seg aldri! Funkisbevegelsen har mistet en tidlig, tydelig interessepolitisk stemme, om det var som medlem i Rådet for personer med nedsatt funksjonsevne, i Handikapforbundet eller i Landsforeningen for polioskadde. Seremonien vil finne sted på Cathinka Guldberg-Senteret den 25 Oktober kl. 13:00. I dødsannonsen skriver familien «like kjært som blomster er en gave til Leger uten grenser, konto nr 5010.05.47500».

Takk for innsatsen, Bjørn

Postadresse:

Postboks 9217, 0134 Oslo
Telefon sentralbord: 24 10 24 00
www.lfps.no

Post til styret: post@lfps.no

Ansvarlig redaktør

Leder i LFPS Geir Strømsholm
geir.stromsholm@gmail.com

Redaktør

Stein Johnsen
steinjoh1944@gmail.com

Redaktør, design og layout

Svein Sjølie
mob: 911 56 216
svein@sjolie.no

Redaksjonsutvalg

Stein Johnsen
steinjoh1944@gmail.com

Svein Sjølie
svein@sjolie.no

Ragnhild Skovly Hartviksen
ragnhsk@online.no

Frist for innlevering av stoff
Stoff til neste nummer må
være innsendt til hamar@uten.
net senest 1.mars .

Annonser

Salgs Forum AS
Tlf: 51 31 57 00
post@salgs-forum.no

Foretaks nr:
977 328 853
Konto nr: 8200 01 70689

Forsidebilde: Bassengtrening
er viktig på Clinca Vintersol.
(Foto: Jan Erik Lanngnes)

Tilsluttet

Norges
Handikapforbund

• innhold

Minneord Bjørn Hansen.....	2
Lederen har ordet.....	3
Lederen har ordet.....	
Kongelig heder til Anne Kristin.....	5
Handikapparkering – kommunens ansvar.....	6
Polionens dag.....	7
Trøndere på tur.....	8 – 11
LFPS Hedmark med medlemsdag.....	12 – 13
Refleksjoner etter behandlingsopphold på Vintersol.....	14 – 15
Handlingsplan 2019 – 2021.....	16 – 17
Møte i brukerutvalget.....	18 – 23
FN-dagen.....	23
Konferanse på Torp Hotel.....	24 – 25
Nyhetsbrev NAV.....	26
Lokallagenes kontaktpersoner.....	27

• hovedstyret i LFPS

Leder
Geir Strømsholm

Nerlandsdalen 7
6508 Kristiansund N
Mobil: 951 27 111
geir.stromsholm@gmail.com

Nestleder
Edvard Elvegaard

Storhammarn 24
8150 Ørnes
Mobil: 958 25 205
stiholmen@mac.com

Kasserer:
Arne Furulund

Hattemakerlia 86
2019 Skedsmokorset
Mobil: 918 41 973
arne.furulund@gmail.com

Sekretær:
Ragnhild Skovly Hartviksen

Teigev. 12
1640 Råde
Mobil: 957 75 546
ragnhsk@online.no

Styremedlem:
Marit Berg Eldegard

Leinbakkan 83,
7089 Heimdalen
Mobil: 932 57 522
eldegardm@gmail.com

1. varamedlem
Aud Aasheim

Kongensgate 12H
1530 Moss
Mobil: 970 39 725
auaashei@online.no

2. varamedlem
Helebe Marie Kjølstad

Framvn. 9
1472 Fjellhamar
Mobil: 971 10 207
helene.kjolstad@gmail.com

KONTAKT TIL KONTORET HOS NHF:

Ellen Trondsen, tlf: 24 10 24 43, ellen.trondsen@nhf.no, Postboks 9217,
Grønland, 0134 Oslo

• lederen har ordet

Statsbudsjettet er på ny lagt frem. Denne gangen i samarbeidsregjering som har flertall i stortingset. Det har vært noe støy om enkelte saker og noe har godt under radaren. Vi ser at regjeringen ønsker at kommunene skal ta større ansvar for sine innbyggere enn det de har gjort før. Vi kan jo nevne for eksempel opptrappingsplanene for rehabilitering, ups, ingen ting i statsbudsjettet. Rehabiliteringen skal som kjent bli et kommunalt ansvar. Det siste som kommunene også har fått ansvaret for, er tilskudd fra Husbanken. Se Husbankens uttalelser: «Fra januar 2020 blir tre av Husbankens tilskudd overført direkte til kommunene i rammetilskuddet fra staten. Husbanken oppfordrer kommunene til å sette av midler til tilskuddene i sine økonomi- og budsjettplaner. Det vil være bra for den enkelte, for samfunnet og for kommuneøkonomien.» Det brukes ordet oppfordres til. Vi vet hva det normalt sett betyr.

Kan vi bli skeptisk? Ja det mener vi. Vi ser at det kan bli enda større forskjeller, avhengig av hvilken kommune du bor i. Bare se på hvordan BPA ordningen behandles.

Har din kommune økonomi?

Kan forskjellige grupper bli satt opp mot hverandre?

Har kommunen kunnskap og ressurser til å ivareta innbyggernes behov?

Jeg tror at det i fremtiden blir mer og mer viktig å ha ressurs sterke personer med seg i frivillighets arbeidet og gode kontakter inn i beslutende organer.

Vi må sørge for at de personer som velges eller innstilles til brukerutvalg og kommunale råd, er kompetente og viljesterke personer. Her er det viktig at vi i samarbeider med de andre landsforeningene og NHF. NHF gir oss informasjon om nyheter inn lov og regelverk. Vi må passe på å dele informasjon mellom oss. Det er den eneste måten vi kan fange opp ulikheter i vårt samfunn. Videre så vil vi få informasjon om hva som rører seg internasjonalt og i EØS lovgivningen. Vi kan jo bare se på NAV skandalen som kan hende bare er toppen av isfjellet.

Politikernes festtaler har vi hørt nok av. Det holder ikke med bare ord. Vi må ha handling. Påvirkning til partiprogrammene til stortingsvalget i 2021 må starte nå. Til sommeren er vi allerede for sent ute. Å lage/sette opp partiprogrammer er en lang og møysommelig prosess. Derfor er det alfa og omega å starte med påvirkning av de vi kjenner, slik at vi har startet prosessen på riktig tidspunkt.

Egenandelstakene for neste år er foreslått økt til kr 2 460,- for tak 1 og tak 2 til kr 2 176,-.

Heldigvis har vi et godt samarbeid med NHF og SAFO. Vi får ny informasjon raskt, og spørsmål om vi vil være med i prosjekter/ arbeidsgrupper i Helse og Omsorgs Direktoratet. Vi prøver å være med, og påvirke vår sak. Når jeg skriver vår «sak» må vi tenke på alle i NHF familien. Deltakelse i slike prosjekter gir en meget god innsikt i hva som tenkes og hva som ønskes i fremtiden fra myndighetenes side.

Av og til merker vi i hovedstyret at kryssende interesser er ute og går i system/organisasjonene, eller at noen ikke vet bedre. Da er på sin plass med en reaksjon og starte en dialog for å rette opp eller få omgjort beslutninger. Slike saker skal kun håndteres internt og ikke i sosiale medier.

I forrige uke var jeg så heldig å få være med på overrekkelsen av Kongens Fortjeneste Medalje til Anne-Kristine Schanke. Hun har betydd så veldig mye for Landsforeningen og Polioarbeidet. Jeg ble beæret av å få være med på denne begivenheten som LFPS sin representant.

Vi har også hatt møte med Behandlingsreiser, Rikshospitalet nå nylig. I Statsbudsjettet ble det avsatt omtrent det samme beløp som i fjor, og det innebærer at det for neste år blir sendt 4 puljer på 35 stykker i hver i poliogruppen. Vintersol var de som vant fjorårets anbudsprosess.

Gledelig var nyheten vi fikk ved verdens poliodag i år. Nå er det kun poliovirus type 1 igjen på verdensplan. Type 2 og 3 ble av WHO erklært utryddet. Hvis vi ser tilbake til 1988 hvor det ble tatt initiativ til «utryddelse av polio» var det ca. 350 000 tilfeller per år. Vaksinasjons programmet forsetter, og hittil i år er det rapportert 20 tilfeller i Afghanistan og 80 i Pakistan. Pr. i dag er det ingen som vet hvor viruset kommer fra, og å vaksinere alle nyfødte barn på kloden, en stor oppgave. Ikke bare vaksinerer, men også revaksinerer må høyere opp på agendaen.

Vi legger merke til at våre Nordiske polioforeninger har omtrent samme utfordringer som oss overfor myndighetene som ønsker å omgjøre kjente og velfungerende systemer. Vi skal ha et felles ledermøte på Gardermoen i slutten av november. Det skal bli spennende å få høre hvilke felles oppgaver vi står ovenfor, og hva vi kan gjøre til beste for våre medlemmer.

Det er litt rart at vi ikke har startet prosessen med nytt årsmøte. Men som dere sikkert vet, fattet årsmøtet i april dette år, årsmøtet annet hvert år. Neste årsmøte blir derfor først i 2021.

De inntekter som landsforeningen har, er fortsatt på et minimum. Det vil si at aktiviteten vår må tilpasses deretter, og vi må dessverre ta noen tøffe valg. Om noen kan gi oss i hovedstyret noen tips på hvor det er mulig å få tak i midler til drift, er vi takknemlige. Til orientering så er ikke landsforeningen med i Grasrotandelen. Hovedstyret synes dette ville bli i konkurranse mot våre fylkeslag.

Utgivelsen av medlemsbladet har dessverre ikke fulgt planen i år. Dette på grunn av sykdom, og vi beklager at vi ikke klarte å følge oppsettet.

Jeg vil benytte anledningen til å ønske dere alle sammen en riktig fin og fredelig jul. Jeg takker for året som har gått og ønsker alle et riktig godt nyttår.

Husk slagord «sammen er vi sterke».

Geir.

Kongelig heder

Fortjent Heder: Vår alles kjære Anne-Kristine har fått en en fortjent påskjønnelse. Hun har fått Kongens Fortjenestemedalje. I den forbindelse har vi tatt med LFPS sin begrunnelse.

Oslo 15.10.2018 Da den første poliundersøkelsen i 1994 startet var hun sjefpsykolog på Sunnaas sykehus HF. Undersøkelsen har gitt fagmiljøet en unik dokumentasjon for påvisning og aksept av senskader etter polio, og som også har resultert i at polioskadde nå får tilbud om behandlingsreiser til varmere strøk. Undersøkelsen har også bidratt til flere doktorgradavhandlinger og faglige artikler.

Anbefaling i forbindelse med søknad om kongelig påskjønnelse til Anne-Kristine Schanke

Anne-Kristine Schanke har en genuin faglig interesse for arbeid og menneskene rundt seg. Hun er positivt krevende overfor sine samarbeidspartnere. For LFPS som en frivillig organisasjon har det vært lærerikt, utviklende og vi har fått innpass i viktige faglige miljøer.

Hun er en svært viktig bidragsyter inn i de mange fagmiljøer som angår polio, og er en formidlingskanal som sørger for kompetanseoverføring på flere plan.

Hun var en sterk pådriver for at vi fikk dannet en landsdekkende forening for polioskadde. Hun har bidratt til at LFPS har engasjert seg i nordisk og europeisk polioarbeide.

Med hennes engasjement har LFPS og de polioskadde fått eierskap til egen historie, utvikling, aksept av egen situasjon samt utvikling med bidrag til det norske samfunn.

Hennes fokus har også bidratt til debatt og mediefokus på viktigheten av vaksinasjon og faren for undervaksinering av verdens befolkning som er i stadig bevegelse.

Anne-Kristine Schanke (professor) var en sterk pådriver for å få en oppfølgingsundersøkelse (Levekårsundersøkelsen for polioskadde) i 2014. Undersøkelsen viste utviklingen av å leve med en livslang funksjonsnedsettelse. Hennes bidrag til formulering av spørsmålene i undersøkelsen medførte en svarprosent på over 70%, noe som er helt unikt i spørreundersøkelsessammenheng.

Anne-Kristine Schanke fortjener, og vil være en verdig mottaker av kongelig påskjønnelse.

Med vennlig hilsen

Landsforeningen for polioskadde
Geir Strømsholm /s/
leder

Nå er handikapparkering kommunens ansvar

Parkeringsplasser tilrettelagt for funksjonshemmede kan bli historie dersom kommunene glemmer å stille krav om det i sitt planarbeid.

«Hva bør vi takke funksjonshemmede for? Ledig parkeringsplass rett utenfor butikkdøra!» Dette kunne vi nettopp lese i en vitsebok for barn.

Hvis vi legger den moralske forargelsen til side, viser vitsen at parkeringsplasser tilrettelagt for bevegelseshemmede har blitt en selvfølge i Norge. Dette kan imidlertid nå bli historie, dersom planmyndigheten i kommunene ikke følger godt nok med.

Byggeteknisk forskrift (TEK) har siden 1997 hatt krav om parkeringsplasser tilrettelagt for bevegelseshemmede i nærheten av byggverk. I Byggeforskrift 1987 var det ikke direkte krav om «handikapparkering», men kravet om gangatkomst egnet for orienterings- og bevegelseshemmede, gjorde at egnede parkeringsplasser havnet nær inngangen til bygninger.

I TEK17, som ble fullt ut gjeldende fra 1. januar 2019, kan kravet om tilrettelagt parkeringsplass likevel være svekket. Bestemmelsen er som følger:

«Bygning med boenhet med krav om heis, byggverk med krav om universell utforming og uteareal for allmennheten, skal ha tilstrekkelig antall parkeringsplasser for forflytningshemmede der det er stilt krav om parkering i eller i medhold av plan- og bygningsloven» (TEK17 § 8-8).

Ansvar for å kreve tilrettelagt parkeringsplass er altså nå overført fra staten til kommunene.

For å legge merke til endringen, må teksten finleses. Å forstå konsekvensen av bestemmelsen forutsetter at bygningsregelverket er godt kjent. Nøkkelen ligger i denne formuleringen: «... der det er stilt krav om parkering i eller i medhold av plan- og bygningsloven.»

Har plan- og bygningsloven krav om parkering? Nei. Har TEK17 krav om parkering? Nei. Hvor kan det da stilles krav om parkering «i eller i medhold av plan- og bygningsloven»? Utelukkende i kommunale planer!

I klartekst betyr dette at planmyndigheten i kommunen må huske på å stille krav om parkering i kommune- eller reguleringsplanen. Dersom kommunen ikke stiller krav til parkering i slike planer, er det heller ikke offentlig krav om parkeringsplasser tilrettelagt for bevegelseshemmede. Dette gjelder også for boligområder.

For å aktivere kravet i TEK om tilrettelagte parke-

ringssplasser for bevegelseshemmede, må kommunen altså stille et konkret krav om parkering i arealplanen. Det er ikke tilstrekkelig at kommunen forventer at det for eksempel er i butikkeiers egeninteresse å anlegge parkeringsplass.

Det er heller ikke tilstrekkelig å sette av et areal til parkering i arealplanen: Å angi et reguleringsformål (parkering) vil bare si at man åpner for en mulig bruk av arealet, og er ikke et krav om at arealet må opparbeides til dette formålet.

Det er først når kommunen krever parkering at TEK17 krever et tilstrekkelig antall parkeringsplasser tilrettelagt for bevegelseshemmede. De tilrettelagte parkeringsplassene skal være nær hovedinngangen, ha tilfredsstillende belysning og være tydelig skiltet og merket.

Men hvor mange tilrettelagte parkeringsplasser skal det være, det vil si hva er et «tilstrekkelig antall»?

Veiledningen til TEK17 sier bare at mindre enn én ikke er tilstrekkelig. Dersom kommunen mener at én tilrettelagt parkeringsplass ikke er tilstrekkelig, må den selv spesifisere et antall eller en andel av det totale antallet.

Denne endringen i regelverket i TEK17 er gjort for å gi kommunene større fleksibilitet i utforming og revidering av kommune- og reguleringsplaner. Da må også kommunene være seg sitt ansvar bevisst, for eksempel ved å innarbeide et punkt om parkering i sine sjekklister for planarbeidet.

I boligområder kan hensyn til trafiksikkerhet og gode uteoppholdsareal komme i konflikt med bevegelseshemmedes parkeringsbehov. Ikke sjelden prioriteres areal til uteopphold framfor parkering.

De store byene er i ferd med å innføre bilfrie sentrumsområder og fotgjengerprioriterte byrom. Dette er vel og bra. Men dersom bevegelseshemmede skal kunne delta i det nye, bilfrie bylivet, må de ha muligheten til å komme seg dit. Motstridende behov må derfor synliggjøres og avklares i planprosessen, gjennom involvering av ulike grupper og i dialog med råd for funksjonshemmede.

Polioens dag 24. oktober 2019

POLIOENS DAG: Bjørg Månum Andersson, Ambassadør Zaheer Pervaiz, Terje Andersson, Mbassadørens kone og Arne Furulund. (Foto: Privat).

Denne gangen skulle jeg få være med Rotay å feire polioen dag. Det var invitert til Intercitimøte på Thon Hotel Linne. Dette var da ett møte for alle Rotary-klubbene i Oslo.

Vi ble ønsket velkommen av president for Rotary Groruddalen Terje R. Andersson.

Neste post på programmet av ved Pakistans ambassadør i Norge Zaheer Pervaiz Khan, som også hadde med seg sin kone. Han takket for insatsen som Rotary har gjort og gjør i Pakistan. Hadde det ikke vært for Rotary hadde ikke Pakistan vært der de er i dag når det gjelder Polio.

Sadia Jabbeen Iqbal skulle fortalt om: Å være ung i Norge med polio i dagens samfunn. Dessverre hadde hun blitt syk så jeg ble på kort varsel bedt om å si noe om meg, om foreningen vår og likepersonsarbeidet. Jeg tok også med viktigheten av revaksinasjon, og at de aller fleste av oss får Postpoliosyndrom i en viss alder. Disse to tingene var vkjent for de aller fleste av de som var tilstede, og det ble mye snakk om dette i pausen med kaffe og kaker og loddsalg.

Det var så en appell v PFG - EPNC Bjørg Månum

Andersson. Tittelen var å få slutt på Polioen.

Det var jo også FN-dagen, så etter pausen var det direktør Finn Jarle Rode fra Oslo Center, som fortalt om arbeidet de gjør rundt om i verden.

Møtet ble avsluttet med takk til alle fra Terje R. Andersson.

Arne Furulund

Hele den glade og fornøyde gjengen klar for heimtur.

ÅRETS TUR

I år skulle vi ut på langtur og Bodø var målet. Vi skulle reise kollektivt, med fly, tog og benytte buss i Bodø. I tillegg skulle vi utføre alle bestillinger og reserverasjoner uten å benytte oss av reisebyrå.

Da påmeldingsfristen var over, hadde vi 27 påmeldte, derav 4 rullestolbrukere. Da begynte arbeidet. Ingrun hadde gjort et godt forarbeid. Hun hadde kontaktet SAS, hotell og VY (før NSB). 27 plasser var servert på fly. VY hadde en senere frist. Ingrun var så heldig at hun plutselig fikk behandlingsopphold på Tenerife og overlot derfor arbeidet til amatørerne Gunnbjørg og Peggy.

Uansett hvem vi kontaktet, SAS, VY, Thon hotell Nordlys, Polarbuss, Kjerringøy, Saltstraumen eller Flymuseet fikk vi bare positive reaksjoner. Alle ønsket å gjøre sitt beste for at vi skulle få et fint opphold i Bodø.

Turen startet på Værnes flyplass hvor alle møtte i god tid og fikk den hjelpen de måtte ha. Rullestolbrukerne fikk kjøre selv til flydøra. Det var kanskje noen som ikke var så heldig med setevalget, men ingen sure miner for det, bare smil. Turen nordover foregikk over skyene, og der var det sol.

I Bodø ble vi møtt av Ann Live og Oddrun fra LFPS Nordland, og bussjåføren, Michal Nilssen, som ble vår faste sjåfør de dagene vi var der. Bedre sjåfør kunne vi ikke ha fått. Han skulle jo frakte oss fra A til B, for å bruke et kjent uttrykk i Trondheim, men i tillegg tok han noen små avstikkere for å vise oss byen sin. Vi fikk høre mye om Bodø by og dens historie. Han ble ganske enkelt vår lokalguide. I tillegg underholdt han oss med

Vår fantastiske sjåfør Michal Nilssen

små historier og vitser. Det ble mye latter under turene.

Etter ankomst Bodø dro vi rett til Saltstraumen. Før lunsj tok Michal oss med over brua og viste oss Norges eneste søndagsåpne dagligvarebutikk, ifølge han.

Han mente dette skyldtes at Saltstraumen var en viktig turistattraksjon i Nordland og Norge.

På Saltstraumen hotell fikk vi servert en velsmakende lunsjbuffé. I tillegg holdt Elisabeth Nilsen et foredrag og viste lysbilder fra Saltstraumen.

Dette var interessant, og vi fikk høre om hvorfor Saltstraumen er en av verdens sterkeste malstrøm. I tillegg fikk vi informasjon om bosetning ved Saltstraumen og om de mange turmulighetene i området.

Så var det innsjekk på Thon hotell Nordlys. HC-rommene var store. Badet var også stort, rullestolen kunne kjøres under vasken, to håndtak ved toalettet, dusjhåndtak og stor dusjstol. Utstyr i rommet var i passe høyde, tilpasset rullestolbrukere. De som hadde fått HC-rom, var fornøyde. Derfor våger vi å anbefale dette hotellet for dem som trenger HC-rom.

Om kvelden var det felles middag sammen med 10 medlemmer fra LFPS Nordland, flere av dem overnattet også på hotellet. Meget hyggelig at så mange hadde kommet for å være sammen med oss.

Neste dag var vi spente på været siden vi skulle til Kjerringøy. Det ble opphold, og faktisk så vi litt til sola også, men vindfullt! Medlemmer fra Nordland poliolog var også med. Lederen fra laget, Edvard Eldegaard, møtte oss på ferja over til Kjerringøy.

Omvisningen på Kjerringøy startet med en film som fortalte historien om handelsstedet og dets eiere. Særlig om tiden under Anna Elisabeth. Grappa ble deretter delt i to, og kjempeflinke jenter viste oss rundt på området. Her ble det en del utfordringer for rullestolbrukerne. Det var helt utrolig hvor godt husene var

bevart, de fleste var fra 1800 tallet og alle er fredet. Etter omvisningen fikk vi servert Dronningens fiskesuppe med hjemmebakket brød til. Noen fra Nordland LFPS tok avskjed med oss på Kjerringøy, mens andre ble med tilbake til hotellet og forlot oss der.

Fredag ble Norsk luftfartsmuseum besøkt. Her ble vi guidet rundt av en kunnskapsrik ung dame. Omvisningen startet med militær luftfart, fra pioner- og mellomkrigstidens fly, til andre verdenskrig og til slutt etterkrigstiden, Så var det den sivile delen, både fra pionertiden og fram til dagens fly. Tross alle de fantastiske flyene var det en annen sak personalet hadde fått beskjed om å redde ut først i tilfelle brann. En norsk dame som var i «Little Norway» i Canada under krigen, broderte inn navnene på de unge norske guttene, som kom over til flyopplæring, på en stor duk. Den var bare helt unik.

Museet var meget godt tilrettelagt for rullestolbrukere. For de med gangbesvær var det muligheter for å sitte ned og ta en hvilepause. Etter omvisningen fikk vi servert lunsjbuffé på kaffe Gidsken.

Dagen ble avsluttet med fellesmiddag på hotellet og samling i foajeen.

Siste dag og avreise Bodø med tog. Vi hadde alle fått plass i familievogna. Vogna hadde heis, og det ble ingen problemer med å få 4 rullestoler om bord, god plass var det inne i vogna også. En fantastisk smilende og hjelpsom konduktør gjorde at togturen ble meget positiv. Da det ble litt kaldt i vogna, fikk han tak i tepper til de som ville ha. Fra hotellet hadde vi fått med oss ferdiglaget matpakke og drikke for å nyte på toget. I tillegg kunne vi kjøpe mat og drikke i spisevognen.

Vi var heldige med været og hadde en flott tur over Saltfjellet. Her passerte vi Polarsirkelen. Det var fremdeles mye snø igjen i fjellene omkring. Turen gikk utrolig fort selv om den tok 9 ½ time helt til Trondheim. Underveis fikk de som bodde langs ruta, gå av på nærmeste stasjon.

Som vi skrev på barneskolen: «Alle var enig om at det hadde vært en fin tur».

Gunnbjørg og Peggy

Polarsirkelen

Enkel innlastning på buss

Filmvisning i fjøset på
Kierringøy

Våre guider på Kjerringøy

Fly fra Flymuseet

Diverse
spisebilder

Enkel ombordstigning
på tog med rullestol

Vi koser oss

LFPS Hedmark med medlemsdag i Våler kirke

Landsforeningen for polioskadde (LFPS) i Hedmark inviterte 15. august sine medlemmer til en temadag med omvisning i nye Våler kirke, samt middag, underholdning og loddsalg på Heia Hotell. Nesten 35 medlemmer møtte frem til det som ble en begivenhetsrik dag.

I mai 2009 sto Våler kirke i full fyr etter en påsatt brann, og brant ned til grunnen. Da den skulle bygges opp igjen var meningene delte og frontene steile, og «kirkestriden i Våler» ble et begrep. Mange ønsket å bygge opp igjen en identisk eller tilnærmet lik kirke som den gamle på grunnmurene av den nedbrente kirke, mens andre ønsket å bygge ei ny og større kirke like i nærheten. Enden på visa ble at ei ny og større kirke ble oppført kun noen titalls meter fra den gamle, men utseendet og byggestilen ble noe ganske annet. Den nye kirke, som ble innviet pinsen 2015 av biskop Solveig Fiske, er dekket i ubehandlet treverk, noe som gjenspeiler viktigheten av skog og skogsdrift i området. Innvendig karakteriseres den nye kirke av kvadratiske former, praktiske løsninger og enkel design, alt i lys trefarge. Det kan virke som om alt er tenkt på i den nye kirke, og det er kanskje heller ikke så rart da en arkitektkonkurranse i forbindelse med oppføringen av kirke mottok flere hundre bidrag. Siden har også kirke vunnet flere priser for sin arkitektur, både norske og internasjonale, og kirke får stadig besøk av mennesker fra inn- og utland

som har hørt om den spesielle kirke.

I et lite lokalsamfunn som Våler utgjør kirke også en viktig funksjon ut over det religiøse, da den blir brukt til konserter og andre arrangementer av kulturell art. Tidlig i august var for eksempel kirke fylt til randen da Arve Tellefsen spilte konsert. Et svært positivt aspekt ved kirke er den svært gode fysiske tilgjengeligheten i den. Allerede fra parkeringsplassen og bort til kirke er det brede åpne flater, og inngangen til kirke, så vel som toalett, og alle kirkes hovedrom har trinnløs og bred adkomst. Den nye kirke er om lag 800 kvadratmeter stor, mot om lag 300 kvadratmeter i den gamle kirke, og dette har sine åpenbare fordeler når kommer til fysisk tilgjengelighet.

Leder i LFPS Hedmark, Mona Myrer, hadde stilt i stand et veldig bra opplegg for lagets medlemmer på sitt hjemsted Våler. Dagen begynte med kaffe og kringle inne i kirke, før prest Einar Vannebo ga en dyp innføring i kirkes historie i Våler, fra den første trekirke nede ved Glomma, etablert av Olav den Hellige da han kom til Våler, og frem til brannen, kirkestriden og byggingen av den nye kirke. Etter omvisningen i kirke gikk turen om lag en kilometer ned i gata til Heia Hotell, hvor det var et variert opplegg med kunstutstilling ved kunstner Sigmund Nyberg, loddsalg, middag, samt underholdning ved den lokale trubaduren Rolf Arne Lie akkompagnert av en god dessert. De fremmøtte

medlemmene virket svært fornøyde med dagen, og styret i laget fortjener skryt for å ha stelt i stand et flott opplegg. Jeg tror også de fleste kan være med på følgende anbefaling: er du på vei gjennom Solør, så ta en avstikker inn i Våler sentrum og avlegg Europas største trekirke et besøk.

Av: Jørgen Wien,
organisasjonskonsulent

Refleksjoner etter et behandlingsopphold på Vintersol.

TRIVSEL: Det er høy trivselsfaktor på Clínica Vintersol ved siden av treningsoppholdet. (Foto: Stein Johnsen)

Jeg var en av de heldige som fikk innvilget et behandlingsopplegg på Vintersol på Tenerife denne høsten. Det var to år siden jeg hadde et slikt opphold, og kroppen min har gjennomgått en hel del siden sist. Jeg har hatt noen omfattende operasjoner og sykehusopphold og hadde virkelig behov for et skikkelig rehabiliterings opphold nå. Og det fikk jeg.

De fleste av våre lesere er kjent med det tilbudet som blir gitt på Vintersol. Det omfatter fem dager i uka med fysioterapi, tilbud om flere gruppetreninger og trening i varmtvannsbasseng. I tillegg blir alle invitert til å starte dagen med det vi nordmenn kaller for Pinnegymastikk. Det som har deltatt kan nok slutte seg til vurderingen om at det neppe finnes noen bedre måte å begynne dagen på.

I tillegg til opplegget med forskjellige grupper med vekt på trening av hender, føtter, balanse og styrke er fritidskonsulent Conny flink til å lage tilbud til som omfatter aktiviteter på Vintersol og turer rundt omkring på øya.

På Vintersol er det deltaker fra flere land, men at de som bor på stedet er de fleste fra Norge eller fra Sverige. Det betyr jo at det gis anledning til å lage landskamper i flere aktiviteter, noe vi benyttes oss av. Uten at dette ble for prestisjefreget

ga det en spenning i hverdagen for deltakerne, noe som igjen styrket samholdet innad blant alle som var på Vintersol.

Men det som virkelig betyr noe for deltakerne er det tilbudet som blir gitt innen fysioterapi. Her får vi altså et individuelt tilbud på ukens fem definerte virkedager. Fysioterapeutene hadde tatt seg tid til å gå igjennom papirene for den enkelte pasient på forhånd. De var klar til å ta tak der det var mest behov for innsats og trening, men de var samtidig åpne for å lytte til de behov og ønsker den enkelte hadde. Den kontinuiteten som et slikt tilbud gir er helt uvurderlig, og den gir motivasjon og insitament til at vi blir inspirert til å selv øke egentrening både mens vi er på Vintersol og etter at vi kommer hjem.

Det at vi er en stor gruppe gir anledning til erfaringsutveksling mellom deltakerne. Vi var denne gangen en gruppe på 33 deltakere, noe som både gir anledning til felles aktiviteter for hele gruppen, og for initiativ til å danne flere mindre grupper ut i fra interesser og behov. Dert som var bra denne gangen at det ikke ble dannet noen dominerende undergruppe som var ekskluderende, men alle hadde invitasjon til må delta ut i fra dagsform og interesser.

Noe som vakte både undring, og ikke minst, respekt, var de som startet dagen – før frokost- med en svømmetur i havet. Og her var det ingen aldrebegrensning. Det var fra de yngste til de eldste deltakerne som deltok i denne aktiviteten. Og det verste av alt; de ga tilbakemeldinger på at dette var en flott start på dagen. Det vakte i alle fall respekt hos oss som ikke var med.

Underveis fikk vi også med oss litt spenning. Vår reiseoperatør, reiseselskapet Tomas Cook med Wing som skandinavisk operatør, gikk konkurs mens vi var på Vintersol. Spørsmålet ble da: Hvordan skal vi nå komme oss hjem? Vi regnet jo med at det ble jobbet med saken fra Behandlingsreiser, men et lite spenningsmoment var det jo, og naturlig vis ble det jo en løsning både for oss og de som var på ferietur. Vi kom oss hjem som planlagt, og takk for det. Det som kanskje ikke var så greit med reiseopplegget denne gangen var at vi reiste sent på dagen fra Oslo og kom fram på natten. Der gikk en hel dag bort av de fire ukene vi var tildelt. Det ble en tung start på opplegget, men etter noen dager var vi på tur.

Hjemreisen ble også en like ille prøvelse. Her var det bare å stå opp kl. 3,00 for å være klar til avreise til flyplassen før kl. 04.00. Heller ikke noen optimal løsning. Her vil vi rette en sterk henstilling til Behandlingsreiser om at prøve og finne en bedre løsning.

Men for all del. Vi som får tildelt disse reisene er glade for tilbudet. Kombinasjonen av et faglig sterkt behandlingsopplegg og et godt og varmt klima er

uvurderlig. Effekten av oppholdet siter lenge i kroppen. Det er et godt grunnlag for å starte opp med fysioterapi og trening hjemme. Det jeg, og flere med meg savner er at det ikke blir gitt anledning til massasje som en del av opplegget, på tross av at det er en behandlingsform som de fleste har god erfaring med over flere år. Riktignok ble det gitt tilbud om at kjøpe seg massasje, men ikke alle har økonomi til å investere i det. Det er nemlig slik at økonomi og behov ikke bestandig går hånd i hånd. Og med den politikk som føres for tiden, med frafall av innarbeidede og nødvendige tilbud til funksjonshemmede, så blir det ekstra ille når det fysioterapeuten ikke kan få gi et slikt tilbud som en del av opplegget på stedet. Her ligger det et ønske og en utfordring til Rikshospitalet og Behandlingsreiser. Det er et samstemmig ønske fra deltakerne på Behandlingsreiser.

Men når det er sakt. Vi er glade for at vi får disse tilbudene. For mange er det slik at det er en nødvendighet for å klare hverdagen. Vi håper derfor at tilbudet blir opprettholdt, og gjerne utvidet, slik at flere kan bli med, og gjerne også oftere. Det vil klart være en god samfunnsmessig økonomisk investering.

Stein Johnsen.

DETTE LÆRTE VI:
Mye rart å se og lære på
Tenerife:

Handlingsplan 2019 – 2021

ÅRSMØTET: LFPS årsmøte vedtok Handlingsplanen

Hensikten med handlingsplanen er at Landsforeningen for Polioskadde (LFPS) skal trekke i samme retning. En levende landsforening forutsetter lokalt engasjement, og lokallagene bør derfor utarbeide egne aktivitetsplaner på områder som er aktuelle i deres fylke og ut i fra satsningsområdene som årsmøtet vedtar.

Satsningsområder 2019 – 2021

Organisasjonsutvikling – Landsforeningen for Polioskadde (LFPS)

I denne perioden skal landsforeningen jobbe for å beholde medlemmene, så langt det er mulig rekruttere nye medlemmer og vi skal trekke med oss våre medlemmer i lokale aktiviteter.

Dette skal vi gjøre gjennom å:

- Inspirere tillitsvalgte og medlemmer til å delta i NHF organisasjonens aktiviteter, inkludert aktiviteter og tilbud i LFPS lokallag.
- Opprettholde og synliggjøre veiledning/-likeper-

sonstilbudet- både for våre medlemmer som vil bli likepersoner og for de som kan ha nytte og glede av veiledningstilbudet.

- Bidra med vår kunnskap og våre erfaringer til personer med innvandrerbakgrunn.

Helsepolitisk påvirkningsarbeid – Landsforeningen for Polioskadde (LFPS)

I denne perioden skal landsforeningen på ulike arena jobbe aktivt for å fremme LFPS'

Interesser og synspunkter. Gjennom påvirkning skal vi jobbe for å ivareta interessene til polioskadde

For å få dette til skal vi:

- LFPS hovedstyre skal fortsatt prioritere saker som vedrører polioskadde. I den anledning skal samarbeidet med Fagrådet fortsette og landsforeningens lokallag og «støttespillere» skal holdes oppdatert på arbeidets gang.

- Gjennom brukermedvirkning (i kommunale råd, helseforetak, m.fl.) skal vi fortsette arbeidet med å konkretisere kravene på behandling/rehabiliteringstilbudet til alle polioskadde (herunder polioskadde som ennå ikke har senskader).
- Synliggjøre kunnskap overfor media, politikere, offentlige myndigheter og ulike fagmiljø, vår egen kunnskap og erfaringer skal komme tydelig frem I alle våre innlegg, rapporter, høringssvar, foredrag o.l.
- Rehabiliteringsområdet i sin helhet ivaretas gjennom NHFs interessepolitiske påvirkningsarbeid. Som en del av NHF er det viktig at landsforeningen i samarbeid med NHF organisasjonen fortsatt fremmer- og ikke minst konkretiserer LFPS' ønsker og behov på rehabiliteringsområdet.

Nasjonalt – Nordisk og Internasjonalt arbeid

I denne perioden skal landsforeningen bruke både egne ressurser og kompetanse fra våre dyktige «støttespillere» og samarbeidspartnere til å heve kunnskapsnivået rundt vaksiner og poliovaksiner i sær.

For å få dette til skal vi:

- I samarbeide med den norske avdelingen av Rotary markere Verdens polioidag den 24. oktober 2019. Markeringen (vil) kan skje i form av en konferanse der vi skal sette et nasjonalt fokus på poliovaksiner og farene ved undervaksiner i den industrialiserte verden.
- Rotary har også startet andre samarbeidsprosjekter med LFPS.
- Ved invitasjoner om foredragsvirksomhet ved nordiske og internasjonale konferanser skal vi så langt det er mulig være aktivt deltagende.

Når det gjelder forskning så skal LFPS fortsatt følge med på hva som skjer, enten det er her hjemme eller ute «i den store verden».

Dette skal vi gjøre gjennom:

- Fortsatt holde god kontakt og samarbeide med de nordiske polioforeninger med tanke på både informasjonsutveksling og tilgangen til medvirkning i internasjonal forskning.

Utadrettet informasjon/kommunikasjon – LFPS

LFPS skal være troverdige og vårt budskap skal oppleves som enhetlig og samordnet. For å få til dette skal vi følge noen «kjøreregler»:

- Landsforeningens hovedkanal er nettsiden www.lfps.no. Her skal brukeren finne all relevant og oppdatert informasjon. Nettsiden skal inneha medlemsbladet Polio (nettutgave).
- Lokallagenes nettsider skal holdes ajour.
- Ved bruk av sosiale medier ligger følgende til grunn:

Uttalelser og innlegg i sosiale medier på vegne av LFPS, skal kun gjøres av tillitsvalgte som innehar et særskilt ansvar for mediekontakt.

Det skal opptres med aktsomhet, informativt og profesjonelt.
- LFPS skal til enhver tid ivareta personvernlovgivningen og skal følge NHFs gjeldende rutiner for personvernssikkerheten.

Verd å huske:

Alle har et ansvar for personlige digitale fotavtrykk. Det du selv publiserer i sosiale medier spres lett

og forblir ofte synlig og søkbart i lang tid fremover, gjerne i flere år

Møte i brukerutvalget i NAV

Hjelpemidler og tilrettelegging

Sak 1: Nav sin nye strategi for brukervedvirkning

Dette er en oppfølgingssak fra møte 20.11.18, sak 2.

Det var ønskelig at alle fikk muligheten til å sette seg grundig inn i strategien som grunnlag til drøfting til brukerutvalgsmøte 25.2.2019.

Arbeidet med Strategi for brukervedvirkning i NAV ble igangsatt på oppdrag fra sentralt brukerutvalg i NAV. Endelig versjon ble lagt fram for Arbeidsministeren i sentralt brukerutvalg 28. november 2018. Strategien ligger tilgjengelig på nav.no.

Liv W. Johansen deltar på møtene i sentralt brukerutvalg. Hun forteller at NAV Hjelpemidler og tilrettelegging sin oppgave blir å operasjonalisere strategien.

Brukerorganisasjonene presiserer at det er viktig å opprettholde formelle kanaler for brukervedvirkning slik brukerutvalg fungerer. Dette er NAV enige i. Retningslinjene og mandat for brukervedvirkning, som ligger på nav.no, gjelder fortsatt.

Sak 2: Hvilken utvikling kan vi forvente i bildetolkjenesten fremover?

Dette er en oppfølgingssak fra møte 20.11.18, sak 3.

Det var ønskelig å få mer innsikt i saken i form av statistikk og tall, budsjetter og prioriteringer, samt markedsføring av bildetolkjenesten som supplement til tilstedetolking. Dette som grunnlag til brukerutvalgsmøte 25.2.2019.

NAV ettersendte statistikk om utviklingen av bruk av bildetolk til referatet 20.11.18. NAV informerer om budsjett og budsjettert fordeling til hjelpemiddelsentralene og bildetolkjenesten for 2019. Bildetolkjenesten har holdt seg til budsjettet de siste årene. Tildelingen holder seg på samme nivå for 2019, dette til tross for at NAV Hjelpemidler og tilrettelegging har fått et nedtrekk på 12.5 millioner for 2019.

Brukerorganisasjonene mener det er behov for større budsjetterte rammer og stiller spørsmål ved NAVs prioritering. De opplever det vanskelig å få nok innsikt og oversikt over tall og statistikk sett opp mot prioriteringer som gjøres i NAV. De påpeker at det er nødvendig med god oversikt og innsikt for å drive aktiv påvirkning for å gjøre bildetolkjenesten bedre. NAV vedlegger budsjettert fordeling til bildetolkjenesten for 2017/2018 (vedlegg 1).

NAV forstår brukerorganisasjonenes behov og ønske om økte rammer. Samtidig må NAV forholde seg til de økonomiske rammene Arbeids- og velferdsdirektoratet fordeler ut.

Brukerorganisasjonene ønsker bedre markedsføring av bildetolkjenesten som supplement til tilstedetolking. Dette i tillegg til film som er laget om bildetolk (tegntolking for døv) som er tilgjengelig på kunnskapsbanken.net.

NAV informerer om at det planlegges å lage film om skrive- og tegntolk i bildetolk som vil publiseres på Kunnskapsbanken.net, men at dette er i planleggingsfasen. Brukerorganisasjonene gir uttrykk for at det er et bra grep for å markedsføre tjenesten.

Brukerorganisasjonene mener at bildetolkjenesten som begrep er misvisende. NAV har ingen innvendinger mot å endre navnebegrepet, for eksempel til fjerntolk. Brukerorganisasjonene ønsker at dette avgjøres i

Utviklingsforumet for forbedring av tolketjenesten hvor begrepet er diskutert tidligere. NAV har ingen innvendinger mot dette.

Sak 3: Tolk til arrangement utenfor ordinær arbeidstid

Dette er en oppfølgingssak fra møte 20.11.18, sak 4.

Det var ønskelig å få mer innsikt i saken og at mer informasjon og tallmateriale må innhentes.

NAV informerer om at det er satt i gang et arbeid med å få bedre statistikk på tolkeområdet i den grad det er mulig med de registreringssystemene vi har per i dag. Brukerorganisasjonene er positive til at dette har blitt satt i gang.

NAV stiller spørsmålsteget ved brukerorganisasjonenes mening om at utviklingen av dekningsgraden av tolk utenfor ordinær arbeidstid i løpet av 2018 henger sammen med innføring av arbeidsplaner og turnuser for tolker (jmf. Referat 20.11.18). NAV mener det ikke har noen årsakssammenheng med mulighetene for å ta i bruk arbeidsplaner for tolkene, da denne ordningen ikke er kommet ordentlig i gang i resultatområdet.

NAV etterspør undersøkelse som Hørselshemmedes landsforening (HLF) har gjennomført om saken. Brukerorganisasjonene sier at det ikke er gjennomført en undersøkelse som kan brukes som dokumentert grunnlag. Det er gjennomført en ringerunde til medlemmene for å høre erfaringsgrunnlag hos enkelte.

NAV informerer om at de har spurt lederne for hjelpemiddelsentralene om hva årsakssammenhengen til brukernes opplevelse av at det har blitt vanskeligere å få tolk utenfor arbeidstid. Lederne melder at det tidvis kan være vanskelig å få tolker til oppdrag når det er behov og noen steder vanskelig å rekruttere nye tolker inn i stillinger.

Sak 4: Søknad om Tuva talegjengjenningsprogramvare i arbeid

En bedrift har sammen med en ansatt søkt om talegjengjenningsprogrammet Tuva. De har fått tilbakemelding fra hjelpemiddelsentralen om at Tuva-produktet har høy kostnad, og må vurdere å bruke MacOS først da dette er kostnadsfritt.

Det er oppgitt til Funksjonshemmedes fellesorganisasjon at bedriften bruker Windows/PC som standardisert basisplattform og IT tjenester som understøtter dette for de administrativt ansatte.

For en bedrift som ikke bruker Mac er det hverken kostnadsfritt å kjøpe (høyere investeringskost enn Windows/PC), eller kostnadsfritt å drifte/supportere. IT Ansatte som må bruke Mac, vil generelt sett få en dårligere tjeneste fra IT, redusert funksjonalitet i forhold til de som bruker Windows, og øke bedriftens investerings og driftskostnader. Kan dere informere noe om hvordan dette med å få Tuva generelt sett er? Er det svært vanskelig å få innvilget Tuva hvis en har behov for talegjengjenningsprogram?

NAV sier at dette er en sak som blir vanskelig å svare fullgodt på når vi bare har denne generelle informasjonen. Vi vet ingenting om brukerens funksjonsevne eller saken forøvrig.

Trolig er det relevant av følgende grunn:

For mange brukere er MacOS en fullgod løsning. Dette gjelder spesielt de som har såpass armfunksjon at de kan trykke på taster for å få startet talegjengjenningsprogrammet. Tuva er utformet slik at dette også kan gjøres ved bruk av stemmen. Dette vil være av betydning når man vurderer hvilken løsning som er hensiktsmessig og nødvendig. Dersom brukerens problemer kan løses gjennom MacOS, faller dette klart inn under arbeidsgivers tilretteleggingsplikt. En Mac er ordinært datautstyr. Men siden vi ikke kjenner til den konkrete saken, er det vanskelig å si hvilke vurderinger som ligger til grunn.

Brukerorganisasjonene forstår at arbeidsgiver har tilretteleggingsplikt, men å forvente at arbeidsgiver må bytte plattform er ganske mye å forvente. Videre påpeker brukerorganisasjonene at staten har gitt mye penger til MaxManus for å utvikle Tuva. Det at NAV må gå til innkjøp av Tuva fra MaxManus for en høy kostnad i ettertid, er betenkelig.

NAV har forståelse for brukerorganisasjonenes tanker, men er pålagt å kjøpe inn det mest rimelige utstyret.

Brukerorganisasjonene påpeker viktigheten av å oppfordre til å bruke klagemulighetene i systemet.

Sak 5: Brukerutvalgene på hjelpemiddelsentralene

Er det noen endringer på gang etter at Nav vedtok ny strategi for brukermedvirkning? Er det snakk om å erstatte brukerutvalgene på hjelpemiddelsentralen med brukerutvalget på Nav fylke?

NAV informerer om at det er opp til hjelpemiddelsentralene og lokalt brukerutvalg å avgjøre om de har felles brukerutvalg med NAV fylke. Dette er ikke grunnet ny strategi for brukermedvirkning i NAV. Det er ikke gitt signaler om at NAV Hjelpemiddelsentral skal utvikle sine brukerutvalg. NAV informerer om at NAV Hjelpemiddelsentral skal være representert ved brukerutvalgsmøtene for NAV fylke, uansett om de har felles brukerutvalg eller ikke. Det vil ikke bli noen endringer for sentralt brukerutvalg i NAV Hjelpemidler og tilrettelegging eller for brukerutvalg for bilområdene.

Sak 6: Saker på bilområdet

a) Salgspant på bil fra NAV og søknad om privat lån

Enkelte opplever problemer med at panten Nav har i bilen kan hindre at man kan ta opp lån. Når det gjøres kredittsjekk kommer salgspanten fram fordi den står tinglyst i løsereregisteret. Men det er jo Nav sin bil, som disponeres av den som har fått stønad til bil. Hvordan kan dette løses innen dagens regelverk?

NAV informerer om at brukere som får innvilget stønad til en spesialtilpasset kassebil får et rente- og avdragsfritt lån til anskaffelse av bilen. Dette lånet sikres med gjeldsbrev og salgspant. Bilen står registrert på den som har fått innvilget stønaden.

NAV informerer om at på nav.no er det publisert hyppige spørsmål og svar som kommer til bilsentrene. Spørsmålet og svar om salgspant opp mot kredittspørsmål er publisert der:

<https://www.nav.no/no/Person/Hjelpemidler/Tjenester+og+produkter/Bil+og+spesialutstyr/spørsmål-og-svar-om-lån-til-spesialtilpasset-kassebil--520589>

Når du får stønad til trygdefinansiert kjøretøy sikret med tinglyst pant i bilen kan du få problemer med å handle på kreditt. Dette skyldes at kjøretøyet er registrert på deg. Pantelånet vil derfor bli tatt med i kredittvurderingen og kan derfor gi negativt utslag.

Dersom dette er tilfelle for deg, bør du ta direkte kontakt med finansieringsinstitusjonen slik at dere kan se gjennom kredittsøknaden. NAV kan være behjelpelig med å dokumentere at pantelånet fra NAV er rente- og avdragsfritt.

Endringer i lovverket vil publiseres fortløpende på nav.no.

Brukerorganisasjonene oppfordret Nav til å lage et enkelt skriv om dette, som brukerne kan anvende i dialogen med kredittinstitusjoner.

b) Søknad om ny bil

Hvor tidlig kan man søke om ny bil, når det er behov for å skifte den ut etter 8/11 år? Søknadsprosessen tar tid, og det vil derfor være en fordel å starte i tide.

NAV sine bilsentre har til enhver tid oversikt over hvor lang tid prosessen tar for å anskaffe bil og når det er hensiktsmessig å søke om gjenanskaffelse. Vi anbefaler at man tar kontakt med sitt regionale bilsenter for å forhøre seg om når man bør søke om gjenanskaffelse.

Brukerorganisasjonene forteller at enkelte brukere opplever at det tar opp mot ett år før ny ferdigtilpasset bil er klar, noe som medfører at brukstiden går opp og som er ugunstig for brukere. Videre oppleves det at det blir gitt ulik informasjon til brukerne om når man bør søke om ny bil. Brukerorganisasjonene henviser til rundskrivet hvor det står at regelen skal forstås slik at stønaden ikke skal komme til utbetaling før det har gått 11 år. Saksbehandlingen kan starte tidligere.

NAV informerer om at det er flere årsaker til at det tar lang tid før en bruker får ny bil, blant annet at import av biler kan være forsinket. Videre informerer NAV at saker behandles raskere enn det noensinne er gjort ved bilsentrene. Tilbakemeldinger viser at det i tillegg har blitt likere praksis av behandlingen av bilsaker.

NAV vil følge opp punktene som brukerorganisasjonene tar opp. Dette settes opp som et punkt på agendaen til neste møte.

c) Bilsøknad og krav om kopi av førerkort

I skjema for bilsøknad stilles krav om kopi av førerkort til bilfører. Denne informasjon bør NAV selv kunne hente ut fra Autosys (førerkortregisteret) om det overhodet er nødvendig for bilsøknaden i det hele.

NAV informerer om at i søknadsprosessen må NAV ha kunnskap om hvem som skal føre bilen og om denne fyller vilkårene for å føre kjøretøyet. Det må derfor foreligge dokumentasjon på at vedkommende kan føre kjøretøyet og dokumentasjonskravet ligger i at NAV må ha kopi av førerkort. Mobilfoto av førerkortet kan vedlegges søknaden.

Spørsmålet om tilgang til førerkortregisteret i Autosys:

Vi har vært i kontakt med Vegdirektoratet om denne problemstillingen tidligere og tok kontakt på nytt med bakgrunn i henvendelsen fra brukerorganisasjonene. I førerkortregisteret ligger opplysninger om alle som har

førerrett og hvilken type førerrett de har. Registeret inneholder også opplysninger om førerretten er midlertidig inndratt og liknende. Det er derfor sterkt begrenset hvem som skal ha tilgang til dette registeret. Kravet for å få tilgang til registeret er at man har en kontrollfunksjon av førerrett som er forankret i lov. I praksis betyr dette at Politiet, Tollvesenet osv. kan få tilgang til dette registeret etter søknad. NAV har ingen kontrollfunksjon sett opp mot om en person har førerrett eller ikke. NAV sin oppgave er å forsikre oss om at vilkårene for stønaden er oppfylt.

Sak 7: Orienteringssaker

- Komfyrvakt

Arbeids- og sosialdepartementet støtter Arbeids- og velferdsdirektoratets vurdering om å fjerne komfyrvakt som hjelpemiddel etter Folketrykkeloven §10-6. Vedlegg om saken ble sendt ut sammen med dagsorden.

NAV informerer om bakgrunnen for å vurdere bortfall av komfyrvakt som hjelpemiddel. Denne avgjørelsen har det imidlertid blitt en del uro rundt, og det er derfor besluttet at dette er en sak som Arbeids- og velferdsdirektoratet må diskutere videre med aktuelle instanser. NAV Hjelpemidler og tilrettelegging vil gi informasjon til brukerorganisasjonene når beslutning foreligger.

Brukerorganisasjonene påpeker at på tross av at det er krav til komfyrvakt i nye hus, er det mange eldre bygg som ikke er dekket av denne ordningen. De mener at komfyrvakten er særlig viktig for daglig fungering for funksjonshemmede og at ikke alle komfyrvakter i nye bygg er satt opp eller tilrettelagt på en slik måte at det fungerer i praksis for alle funksjonshemmede.

Sak 8: Eventuelt

- Sikring av last/bagasje i bil med bakmontert heis der det ikke er bagasjerom

Det er erfaring med at dette kan løses ved å lage en skjerm som er festet i en gulvskinne som går i hele bilens lengde fram til førersetet/passasjeret.

Utfordring: Skinnene blir ikke ført helt fram hvis man ikke ber om det og får dette godkjent av bilsenteret. Hvordan kan dette løses?

NAV informerer om at sikring av last i bagasjerom har bilsentrene erfaring med. Det er mange eksempler på last som må medbringes, eksempelvis rullestol. Det er flere alternativer for å sikre denne blant annet ved hjelp av godkjente stropper som tilfredsstiller kravet til kilo belastning for ferdsel på veg. Under utprøving kan gjerne bruker ta opp med formidler / rådgiver behovet for å medbringe last og sikring av denne under transport.

Brukerorganisasjonene informerer om at standardutstyr som blant annet nett for sikring av utstyr, blir fjernet på spesialtilpassede biler. De stiller spørsmål om ikke dette burde være standardutstyr?

NAV vil ta dette opp med bilsentrene/Kontor for brukeranskaffelser (KBA).

- Tilrettelegging av arbeidsplass og kostnader vedrørende ulik stillingsprosent.

Brukerorganisasjonene ønsker å vite om det er ulike beløpsgrenser for å tilrettelegge arbeidsplass ved ulik stillingsprosent.

NAV informerer om at det i utgangspunktet ikke er en begrensning knyttet til stillingsprosent vedrørende tilrettelegging av arbeidsplass, men vil sjekke opp dette og informere brukerorganisasjonene.

- Ønskes orientering om organisering av tolketjenesten

Brukerorganisasjonene ønsker en orientering om organiseringen av tolketjenesten på bakgrunn av skriv fra NAV om «Tiltak for å imøtekomme behov på tolkeområdet» og e-post fra tolkene i Oslo/Akershus «Angående endringer i tolketjenesten» som er sendt Arbeids- og sosialdepartementet.

NAV informerer kort om bakgrunnen for planlagte tiltak på tolkeområdet (jmf. Brev fra Arbeids- og velferdsdirektoratet til Arbeids og sosialdepartementet av 28.1.2019 (vedlegg 2)).

NAV er kjent med e-posten fra de ansatte tolkene i Oslo/Akershus. Det er vanskelig å generalisere innholdet til å

gjelde alle tolkene da NAV opplever at bildet er mer mangfoldig. NAV har et ønske om at brukerorganisasjonene og NAV samarbeider for å få løst situasjonen på tolkeområdet på en god måte til beste for brukerne av tolketjenesten.

Brukerorganisasjonene informerer om sitt møte med statsråden den 7. januar 2019 og hva de tenker vedrørende organisering av tolkeområdet.

NAV Hjelpemidler og tilrettelegging informerer om at de må forholde seg til at tolketjenesten er organisert i vårt resultatområde. Det er ikke gitt styringssignaler om at tolketjenesten skal organiseres utenfor NAV Hjelpemidler og tilrettelegging.

Brukerorganisasjonene stiller spørsmål om ikke NAV også burde se på muligheten for organisering i NAV, men utenfor NAV Hjelpemidler og tilrettelegging. Dette er stor sak som burde diskuteres i eget møte med de involverte. NAV presiseres at alle parter har et ansvar for et få et samarbeidsklima for basert på tillitt.

- Informasjon om medarbeiderundersøkelse i tolketjenesten

NAV v/Elisabeth Svinndal, informerer om planlagt medarbeiderundersøkelse på tolkeområdet. Elisabeth Svinndal er engasjert av styringsenheten ved NAV Hjelpemidler og tilrettelegging for å bistå med gjennomføringen av undersøkelsen. Hun har erfaring og bakgrunn fra forskning, og er nøytral som part i saken.

Hensikten med undersøkelsen er å få mer kunnskap om tolketjenesten for å bedre tjenesten. I tillegg til medarbeiderundersøkelsen skal det gjennomføres gruppeintervju med de involverte i tolketjenesten og brukerorganisasjoner. Det er ønskelig å gå bredt ut for å få frem alle synspunkter/bredden i meningene. Undersøkelsen er anonym og skal følge forskningsmetoder.

Brukerorganisasjonene ser frem til å få mer kunnskap om temaet slik at vi kan få en bedre tolketjeneste. Samtidig er de overrasket over at de ikke har blitt informert om denne undersøkelsen før nå.

- Støttmateriell ved utprøving av bil

Dette er en oppfølgingssak fra møte 20.11.18, sak 1.

Brukerorganisasjonene etterspør invitasjon til brukerinvolvering (workshop) med bilsentrene som konkludert på møte 20.11.18.

NAV informerer om at invitasjon vil komme.

- Vedrørende bestillingsordningen

Brukerorganisasjonene ønsker å involveres før det konkluderes med noe.

NAV informerer om at det er et forsøk rundt bestillingsordningen i område sydvest. Det skal nå innhentes status for prøveordningen. NAV vil holde brukerorganisasjonene informert og planlegger en gjennomgang av erfaringene sammen med brukerorganisasjonene.

- Vedrørende regionalisering i NAV

Brukerorganisasjonene ønsker en grundigere diskusjon om hvordan NAV Hjelpemiddelsentraler i de ulike fylkene løser dette og ønsker et eget møte med dette som tema.

NAV sier vi kan ha et eget møte hvis det er ønskelig. NAV informerer om at den viktigste beskjeden som er gitt til alle lederne ved NAV hjelpemiddelsentraler, er at de må snakke sammen for å kunne levere et så ensartet tilbud innen det nye fylket til det beste for brukerne.

NAV redegjør kort om status i de ulike fylkene. Når det gjelder Viken har NAV valgt en modell som innebærer å dele Vikenregionen i to; østre og vestre. Dette gir utfordringer for NAV hjelpemiddelsentral i Oslo/Akershus da Akershus deles i to. NAV har et ønske om å gjøre det på en smart måte og at brukerorganisasjonene skal være en dialogpart i dette.

Brukerorganisasjonene refererer til at arbeidet gjort ved NAV Hjelpemiddelsentral i Trøndelag er gjennomført på en forbilledlig måte og henviser til rapporten for dette arbeidet.

- Brukerpassordningen

Brukerorganisasjonene orienterer om arbeidet. Det er opprettet en egen arbeidsgruppe og brukerorganisasjonene er representert v/Guri Henriksen (SAFO), Stian Innerdal (FFO), Håvard Ravn Ottesen (SAFO) og Heidi Sørli-Rogne (FFO). Det skal gjennomføres tre workshops (regionsvis). Det er ønskelig å få med flere ungdomsstemmer

inn i arbeidet. I siste Handicapnytt er det en egen artikkel om dette arbeidet.

- Vedrørende førerhund og hundeloven

Brukerorganisasjonene orienterer om at de er i dialog med Landbruksdepartementet vedrørende opplæring av førerhunder da dette berører båndtvang i hundeloven. Hunder under opplæring har behov for å gå løse. Dette gjelder foreløpig ikke for servicehunder.

- Ønske om å sette av tid til hvilke ordninger vi har for tilrettelegging i arbeid i NAV på et eget møte

Brukerorganisasjonene ønsker en orientering om hvilke ordninger som finnes i NAV for tilrettelegging i arbeid. NAV setter dette opp som et punkt på neste brukerutvalgsmøte.

Neste møte: 14. mai 2019

Organisasjonsstoffet: FN-dagen

Denne spalten vil fylles fra forskjellige deler av organisasjonen på rundgang, og nå går turen til prosjektet: FN-dagen.

Hvordan markerer vi dagen vår, 3. desember?

3. desember er den internasjonale FN-dagen for funksjonshemmede. Dagen er viktig, fordi den gir oss en unik mulighet til å rette søkelyset mot at funksjonshemmede blir diskriminert, og at vi ikke finner oss i det.

Vi er ikke alene om å se at denne diskrimineringen skjer. I mars kritiserte FN norske myndigheter for alvorlige menneskerettighetsbrudd overfor funksjonshemmede – og påpeker at det er systematisk diskriminering som foregår. FN-dagen er derfor enda mer aktuell for oss enn noen gang.

Gjennom prosjektet FN-dagen er vi godt i gang med å gjøre FN-dagen til VÅR dag – vi samler oss om å markere dagen og være synlige på små og store steder denne dagen. I år skal vi sette menneskerettigheter og diskriminering på dagsorden en hel uke, ved å gjennomføre en storstilt kampanje kalt «synlig, sammen, samtidig» og som lanseres på FN-dagen 3. desember.

Vi lager en mengde flott materiell som dere skal få mulighet til å bruke i markeringen av dagen og saken. Om noen uker sender vi ut selfieplakater, flyers og elektronisk materiell (sosiale medier-kampanje med profilbilder, profilrammer, banner etc) og ikke minst – forslag til avisinnlegg som vi håper vil pryde dagen over hele landet.

Vi jobber også med en storstilt postkortkampanje, der vi ber politikerne landet rundt om å inkorporere funksjonshemmedekonvensjonen i norsk lovverk. Her har vi fått med oss en rekke store organisasjoner som også skriver under, og stadig flere kommer til! Vi kan blant andre nevne: LDO, Likestillingssenteret, Ergoterapeutene, Fellesorganisasjonen, Sykepleierforbundet, Uloba, Stopp Diskrimineringen, Atlas-alliansen, Stiftelsen SOR og mange, mange flere!

I forbindelse med Oslo Funkfest arrangeres det en filmskole med Mari Storstein. Målet er å lage en film om diskriminering, som kan ha premiere 3. desember. Det blir minst en premierevisning i Oslo- og kanskje noen der ute vil ha en link og vise den på sine arrangementer? Ta kontakt med oss! På dette arrangementet i Oslo blir det dessuten lansering av ny kampanje i samarbeid med Synlig-Sammen-Samtidig-prosjektet. Endelig program er ikke spikret- så følg med!

Foruten felles front på sosiale medier, der en kampanje er under utarbeidelse i disse dager- både for SoMe og for «vanlig» internett, har det begynt å risle inn med arrangementer og planer fra hele landet. Her har vi samlet et knippe av det vi vet om til nå. Vi mistenker imidlertid at det er mye der ute vi ikke vet om ennå, så vi HÅPER VELDIG AT DERE MELDER INN stort og smått til ida.freng@nhf.no, i tillegg til å sende til deres lokale region.

Konferanse på Torp Hotel, Fokserød, 10. mai 2019

FOREDRAGSHOLDERE: Leder Torunn Jacobsen i LFPS Vestfold, overlege Ove Fondenes og fysioterapeut Tiina Andersen var foredragsholdere..

Foredragsholdere fra Nasjonal Kompetansetjeneste for Hjemmerespiratorbehandling – NKH, Haukeland universitetssjukehus:

- Overlege Ove Fondenes
- Spesialsykepleier Sølvi Margrethe Flaten
- Spesialfysioterapeut Tiina Andersen

Det var i alt 35 medlemmer fra LFPS Buskerud, Telemark og Vestfold som møttes til et innholdsrikt foredrag om pusteproblematikk på Torp Hotel den 10. mai. Det kom også et medlem helt fra Aust-Agder for å få dypere innsikt i et interessant tema. Respirasjonssvikt er en viktig årsak til sykdom og død hos en rekke pasienter med nevro-muskulære sykdommer – deriblant hos dem med senskader etter polio.

Overlege Ove Fondenes innledet med å forklare årsakene til pustesvikt, hvilke alvorlige sykdommer det kan føre til, og hvor viktig det er med tidlig diagnostisering og behandling.

Pustesvikt

Det er mange årsaker til pustesvikt – astma, kols, lungebetennelse, punktert eller «stiv» lunge, skade/sykdom i ryggmarg, hjerne og svak muskulatur.

En skjevhet i ryggen kan for eksempel føre til nedsatt «belgfunksjon» og underventilering = pustesvikt. Når muskelen i mellomgulvet ikke fungerer som den skal, oppstår en ubalanse mellom oksygen vi puster inn og kulldioksid vi puster ut. Kroppen klarer ikke å kvitte seg med riktig mengde kulldioksid, og denne belastningen i blodbanene kan føre til morgenhodepine, dagstretthet, søvnproblemer og nedsatt hukommelse/konsentrasjon. Det medfører også tungpust stående og i ryggleie, samt slapphet, nedsatt appetitt, hyppige luftveisinfeksjoner og vektendring.

Ustabile øvre luftveier og kollaps i øvre luftveier gir pustesvikt/søvnapné, stadige oppvåkninger om natten og dårlig søvnkvalitet. Dette går ut over livskvaliteten i høy grad.

Pustemaskiner

For mange med senskader etter polio kan det være påkrevd med pustehjelp. Pustemaskiner gir enten et variabelt overtrykk (BiPAP) eller konstant overtrykk (CPAP) i luftveiene. Maskinen gir bedre søvn og livskvalitet ved at innhold av oksygen og kulldioksid normaliseres i blodet. Det omstiller pustesenterets aktivitetsnivå og gir hvile for pustemuskulaturen. Det øker lungenes evne til å utvide seg og gir mindre belastning på hjertet, mer overskudd og et lengre liv.

Spesialsykepleier Sølvi Margrethe Flaten fortsatte foredraget med spesifisert informasjon om de forskjellige maskene, og hun viste fram varianter av BiPAP og CPAP.

Maskebehandling (Non Invasiv)

Masketilpasning er viktig for vellykket gjennomføring av behandling av CPAP, BiPAP eller hjemmerespirator. Masker finnes i mange størrelser/fasonger. De fleste bruker nesemaske, neseproppmaske, nese-/munnmaske (Fullface) eller munnstykke (på dagtid).

De fleste maskene er laget av silikon/gel, de må sitte godt og tilpasses nøyaktig til hver enkelt person. Masken skal ikke gnage, stramme eller være ubehagelig på. Hvis masken for eksempel har nattlig luftlekkasje, kan det føre til tørrhet i nese, munn og øyne. Noen personer kan ha behov for fukter til pustemaskinen. En lekkasje kan føre til at man puster i utakt med maskinen, dermed fungerer ikke maskinen som den skal. Vær oppmerksom på at masken kan forskyve seg litt om natten og gi lekkasje. Ved problemer må du ta kontakt med den som hjelper deg med tilpasningene. En justering kan være nødvendig, eventuelt å prøve en annen maske.

Renhold

Det er ytterst viktig med daglig renhold av masken, og den må være tørr når den settes på. Den må renses for hudceller og fett fra ansiktet. Manglende renhold gjør masken stiv og ubehagelig å bruke. Ansiktet må også være rengjort før du tar på deg masken. Følg bruksanvisningen for renhold nøye. Holdbarhet: 6–12 mnd. ved normalt vedlikehold.

Det finnes pasienter som er avhengig av pustehjelp døgnet rundt, og da kan det være behov for trakeostomi (hull i pusterøret = invasiv behandling) og respirator.

Sølvi Margrethe Flaten informerte også om nettkurset pust, som er et kurs om bruk av langtids mekanisk ventilasjon (LTMV). Målgruppe for kurset er brukere, assistenter, familie og helsepersonell i kommune- og +spesialisthelsetjenesten som har liten erfaring med brukere med pustemaskin. <http://pust.helsekompetanse.no/nb>.

Spesialfysioterapeut Tiina Andersen, spesialist i slimmobilisering ved nevromuskulære sykdommer, forklarte hvordan svekket evne til å hoste opp slim kan være et alvorlig problem for personer med nevromuskulære sykdommer.

Slimmobilisering

Selv om en med polio ikke har en lungesykdom som ofte forbindes med slimproblemer, kan lammelser i

pustemuskulatur, smerter, overfladisk pust, feilstillinger og kontrakturer i ledd, og fatigue føre til dårlig hostekraft og vansker med å få opp slim fra lungene. Dersom slim hopper seg opp og blokkerer for luften i lungene, er det også vanskelig for pustemaskinen å ventilere, dvs. å levere luften til lungeblærene, der hvor gassutvekslingen skjer. Dette kan over tid føre til sammenklapping av lungeblærer, slimstagnasjon, tap av elastisitet og stivhet i lungene. Slim er ikke minst grobunn for infeksjoner, og man kan få lungebetennelse. Det å hoste opp slim, er kroppens naturlige forsvar og beskyttelse. Hostekraft kan enkelt måles med å hoste inn i en luftstrømsmåler.

Det finnes heldigvis tiltak for bedre slimmobilisering: bevegelse og fysisk aktivitet, god væskebalanse, stillingsendringer, inhalasjon av saltvann eller medisiner, CPAP eller BiPAP, PEP-fløyte, manuell hostestøtte etter såkalt «Air stacking» eller «froskepusting», eller hostemaskin. Behandling med hostemaskin (Cough Assist) innebærer at en maskin koblet til munnstykke/maske hjelper til å gi en dyp innpust, raskt etterfulgt av en assistert utpust. Dette er ment å simulere normal hoste. Behandlingen gir bedre evne til å hoste opp slim for personer med svak hostekraft.

Dersom man opplever problemer med slim i perioder eller kontinuerlig, kan en fysioterapeut med spesialkompetanse på sykehuset utrede dette og tilpasse behandlingen. Dersom man har behov for behandlingshjelpemidler for dette til hjemmebehandling, f.eks. hostemaskin, blir dette dekket av helseforetaket.

Avslutning

Etter en deilig lunsj kunne deltakerne prøve forskjellige pustemasker og slimmobiliseringsmaskiner. Foredragsholderne svarte på spørsmål og ga god informasjon om hvilke problemer og utfordringer bruk av maske kan medføre. Samtidig ble det presisert hvor viktig det er med god tilpasning av masken og stroppene slik at den gir den beste hjelp for den enkelte.

Konklusjonen er at om du har pusteproblemer eller søvnproblemer, må du ta kontakt med legen din som henviser til sykehus/spesialisthelsetjenesten. Der kan du testes for eventuelle behov, og hva som er riktig behandling. Pusten er kroppens viktigste funksjon, den forsyner cellene med oksygen og fjerner avfallsstoffer.

Tekst: Ellen Damsleth

NAV Hjelpemiddelsentral Østfold

Nyhetsbrev november 2019

Vi kan tilrettelegge mer enn du tror

I [denne filmen](#), (hvor vi på sentralen i Østfold er sterkt medvirkende 😊), viser vi at NAV Hjelpemiddelsentral er et ressurs- og kompetansesenter som skal bistå veiledere på NAV-kontor og andre samarbeidspartnere med råd om tilrettelegging i nye eller allerede etablerte arbeidsforhold. Vi har kompetanse på tilrettelegging og hjelpemidler, og gir råd og veiledning uavhengig av finansieringsansvar. Vi jobber tverrfaglig og samarbeider gjerne med NAV-kontorene for å finne gode løsninger.

FOTO: Pixabay.com

Bedre samarbeid på teknisk område

Vi ønsker å forbedre våre tjenester ut mot kommunene. En kommunal tekniker får stadig mer kompliserte hjelpemidler å forholde seg til, oppdragene øker og man utfordres på kompetanse man kanskje ikke har eller føler seg utrygg på.

Vi etablerer nå et tilbud der du som kommunal hjelpemiddeltekniker kan ringe oss på facetime for å få hjelp når du står ute hos bruker. Husk personvern; bruker må ikke kunne identifiseres!

Hvordan når du oss på facetime? Facetime er et apple-produkt, noe som betyr at du må ha en Iphone for å bruke denne løsningen. Første steg blir å laste ned app'en «facetime» fra App Store.

Når du da skal komme i kontakt med oss ringer du følgende adresse: teknisk@asklab.no

Da får du umiddelbart kontakt med en av våre teknikere som kan gi deg support.

Sjelden diagnose: hva så?

[Her](#) kan du se opptak fra kompetansefrukost ved sentralen i Oslo/Akershus i oktober 2019. Foredragsholdere er Lise Egenberg og Rebecca Tvedt Skarberg, begge rådgivere ved Nasjonal kompetansetjeneste for sjeldne diagnoser. De berører temaene:

- Hva menes med en sjelden diagnose?
- Hva betyr det å leve med en sjelden diagnose?
- Nasjonal kompetansetjeneste for sjeldne diagnoser – hvem er det?
- Hva kan kompetansesentrene bidra med?
- Hvordan kan vi sammen finne fram til gode løsninger?

Lokallagenes kontaktpersoner

Landsforeningens kontoradresse er:
postboks 9217 – Grønland
0134 Oslo

LFPS Akershus

Grethe Platt
Glimmervegen 67
2008 Fjerdingby
Tlf: 482 18 012
gretheplatt@gmail.com
post@lfps-akershus.no

LFPS Aust-Agder

Johannes G. Torstveit
Ettestølveien 393
4985 Vegårshei
Tlf: 37 16 82 66
Mob: 466 78 450
ietorstv@online.no

LFPS Buskerud

Wera Fjeld
Rådhusgata 6
3016 Drammen
Mob: 415 18 848
werre-fj@online.no

LFPS Hedmark

Mona Myrer
Nedre Vålevegen 2
2436 Våler i Solør
Mob: 456 05 790
mona.myrer@gmail.com

LFPS Hordaland

Liv Grethe Markussen
Nordåsdaalen 45
5235 Rådal
Tlf: 55 13 28 21
Mob: 481 26 667
livgmar@online.no

LFPS Nordvest

Lisbeth Drege Solheim
Hoåsveien 548
6612 Grøa
Tlf: 952 30 050
lidresol@hotmail.com

Kontaktperson for Sogn og Fjordane

Kari Inghelm
Ytre Nore
6711 Bryggja
Tlf: 975 65 758
kariingh@online.no

LFPS Nordland

Edvard Elvegaard
Storhamnarn 24
8150 Ørnes
Mob: 958 25 205
stiholmen@mac.com

LFPS Oppland

Annelise M. Krågsrud
Haugsbakken 17
2770 Jaren
Tlf: 915 32 749
perkraig@online.no

LFPS Oslo

Phuoc Tan Le
Dronning Eufemias gate 20
0191 Oslo
Mob: 411 43 321
phuocoslo@hotmail.com

LFPS Rogaland

Kjell Inge Bringedal

Stemmemyr 12
5542 Karmsund
Tlf: 52 22 80 86
Mob: 909 17 522
kbrin@haugnett.no

LFPS Trøndelag

Marit Berg Eldegard
Leinbakken 83
7089 Heimdal
Mob: 932 57 522
eldegardm@gmail.com

LFPS Telemark

Jan Ivar Hennum
Torgeir Vraasgate 28
3718 Skien
Tlf: 413 38 848
jan-henn@sf-nett.no

LFPS Nord

Jan Erling Akselsen
Postboks 497
9485 Harstad
Mob: 909 47913
janakselsen@hotmail.com

LFPS Vest-Agder

Berit Johansen
Krogstien 5A
4615 Kristiansand S
Tlf: 38 02 90 52
bebba@live.no

LFPS Vestfold

Torunn Jacobsen
Amundrødv. 9

3142 Vestslogen

Mob: 91193461
toru-jac@online.no

LFPS Østfold

Ragnhild Skovly
Hartviksen
Teigeveien 12 D
1640 Råde
Tlf: 957 75 546
ragnsk@online.no

JA, jeg ønsker å bli medlem av Landsforeningen for Polioskadde

Navn: _____

Adressen: _____

Postnr/poststed: _____

Telefon: _____ Fødselsdato og år: _____ E-post: _____

Dato: _____ Underskrift _____

Medlemsopplysninger:

☐

Hovedmedl.skap
LFPS

☐

Husstandsmedlem

☐

Interessemedlem

Fyll ut skjemaet og send det til NHF medlemregisteret, Postboks 9217, 0134 Oslo